

סיליבוס והצהרת כוונות: שפה קולנועית למגדריסטיות*

*מגדריסטיות=כל מי שהוא/היא בעלי עניין במגדר, מיניות או פמיניזם.

מטרת הקורס: הישרדות בעולם של ייצוגים עויינים תוך פירוקם וניכוסם מחדש.
אודות מרצה: עיבב בר (MA במגדר, MFA בקולנוע וטלוויזיה) בעלת הבלוג ע' קווירית (מוזמנים לבקר!)

מועד ומיקום (נא לוודא): 17.2.14 ימי שני, אחת לשבועיים, בשעה 19:00 במרכז הגאה, גן מאיר, ת"א
 עלות סמלית: 120 ₪ למשתתפת/ת (6 פגישות 20X ₪)

חשוב: הקורס אינו דורש ידע מוקדם במגדר או בקולנוע!
 עם זאת, כל פגישה כוללת קטעי סרטים רבים ולעיתים גם פרק באורך מלא (עד 30 דקות) מומלץ לבוא מוכנים נפשית. הקורס מיועד לכל המגדרים והמינים המעוניינים. המפגשים הראשונים יכללו קטעי סרטים ידועים עם אלימות גרפית ועירום.

מספר פגישות: 6 עם אופציה להמשך לבחירת המשתתפים, כל פגישה כשעתיים ורבע.
תדירות: פעם בשבועיים.

האידיאולוגיה מאחורי הקורס:

צפייה בסרטים נחשבת למיומנות מולדת אבל בפועל היא רחוקה מלהיות כזו, במיוחד עבור אוכלוסיות מוחלשות שסובלות מייצוג מועט עד הדרה מוחלטת מכלי המדיה. איך מתמודדים עם עולם עין מבחינת ייצוגים? עולם שבו ייצוגים נשיים רק מקצינים לרעה וספק אם ישתנה בתקופתנו?

"שפה קולנועית והעצמה נרטיבית למגדריסטיות" – היא סדנה תיאורטית ומעשית שתקנה מיומנות ייחודית של פענוח טקסטים קולנועיים וטלוויזיוניים פופולאריים בטכניקה המיועדת במיוחד להעצמת אוכלוסיות מגדריות מוחלשות.

חוקרת המגדר הנודעת ג'ודית באטלר מדברת על הצורך שלנו כמיעוטים לייצר לעצמנו עולם מאפשר וסביבה מאפשרת. לקולנוע ולטלוויזיה יש חלק קריטי בכך שכן הם משקפים לנו את עצמנו. באמצעי המדיה השונים מתרחשת "הכחדה סימבולית" של אוכלוסיות חלשות אבל לא נכון לטעון שקולנוע וטלוויזיה חפים מהשפעה נשית או להט"באקית. נהפוך הוא, הנרטיבים הללו הם חלק מהתודעה האנושית ונמצאים בבסיס התרבות שלנו, לעיתים כעוגן. ככל שהתרבות מנסה להדחיק חזק יותר נרטיבים מסוימים כך ההדחקות נוטות דווקא להתפרץ.

הקורס יתחיל מניסיון לכבוש מחדש את הטריטוריה העוינת ביותר: שוברי קופות הוליוודיים מאצ'ואיסטים שנעשו ע"י ועבור גברים הטרוסקסואלים ולבנים (מסילבסטר סטאלון ועד ג'יימס קמרון). כך גם נטעם מתחום הנקרא "לימודי גברים" המניח שגברים הם הם "היבשת השחורה" שזקוקה למיפוי ופענוח. לפי לימודי גברים השאלה האמתית היא לא "מה נשים רוצות?", כפי שתהה הפסיכואנליטיקן הנודע פרויד, כי אם "מה גברים רוצים?" בלימודים אלה נדגים עקרון קריטי שהוא המוטו של הקורס: חתרנות מגדרית נמצאת במיינסטרים ומהווה חלק בלתי נפרד ממנו. כל מה שצריך הוא ללמוד לפרק את הקידודים באמצעותם היא מוצפנת. השלב הראשון יהיה לימוד אופנים של החפצת גברים. אזרה: קטע זה של הקורס יכלול קטעים מסרטים עם אלימות גרפית ביותר, כמו גם עירום גברי וגופים חטובים ומפוסלים.

בהמשך נרכוש ידע שזמין לרוב רק לתלמידי קולנוע: לימוד עקרונות ניתוח על סמך זיהוי מוטיבים ויזואליים העולים מהכניסה לקרביים של המבע הקולנועי ופירוקו לגורמים. נערוך היכרות בסיסית עם שימושים של מיזנסצנה, קומפוזיציה, סאונד, זוויות צילום, ליהוק, עיצוב סט, תאורה וכו' וכו'.

הסדנה תשים דגש על ייצוגי מגדר בקולנוע עם הבלטת חשיבות ניכוס ו"הצלת" טקסטים פוגעניים ותשפוך אור חדש לגמרי על יצירות מוכרות, מושמצות ומוערכות כאחד, מאישה יפה, דרך סרטי דובר קוסאשווילי ועד סרטי רוקי, רמבו ושוורצנגר. בדרך נקיים דיון גם על קאסיקות חדשות וישנות כמו סיינפלד, סימפסונס, המפץ הגדול, עובדות החיים (סדרת הקאלט שרבים גדלו עליה) ועוד

אני מזהה צורך אמיתי בשיח הפמיניסטי, המגדרי והלהטב"קי למיומנויות של צפייה מורכבת, עברי היו לימודי המגדר והקולנוע משני חיים, כל אחד בתחומו, תקוותי היא לפתוח צוהר מסקרן לעולם הזה גם למי שלא שפר מזלו/ה ללמוד בחוג למגדר או קולנוע (זה הרי לא פרקטי ולא הולכים עם זה למכולת).

דרישות טכניות:

- מקרן/טלוויזיה+מחשב עם תוכנות בסיסיות להקרנת סרטים וצפייה בתמונות.
- לוח מחיק

מבנה הפגישות:

הרצאה-עד שעה

הפסקה-רבע שעה

הקרנה-עד חצי שעה

דיון פתוח על הנושאים שעלו - חצי שעה.

סה"כ: כשעתיים ורבע

**תכנית טנטטיבית ובלתי מחייבת של הקורס
(נתון לשינויים ולגחמות של המרצה והסטודנטיות):**

פגישה ראשונה-

היכרות+מבוא:

◆ סרטים הוליוודיים כבעלי חלות תרבותית רחבה◆ על הכחדה סימבולית וחשיבותם של נרטיבים אלטרנטיביים לקהילות מוחלשות, איך לא להיות סוכנים של הדרה ומחיקה◆ טקסטים קולנועיים כפוליסמיים◆ עקרון המעגל לעומת עקרון הרצף◆ מהו מבחן בכדל ומדוע אינו מספיק?◆ קצת על כישרון לשפות.

ניכוס מחדש של טריטוריות עוינות באמצעות עקרון המעגל: על שוברי קופות הוליוודיים קלאסיים שנוצרו על ידי גברים לבנים הטרוסקואלים ומיעדים להם.

◆ מקרה מבחן ראשון לעקרון המעגל: מארקי מארק-הראפר ההומופוב◆ הבדלים בסיסיים בין צילום גברים ונשים◆ על הומוסקסואליות סמויה והחפצת גברים וקידודה בז'אנר "סרטי השרירים" האבוד והמחודש (הארד בודי) בשנות ה-70-80-90, שוורצנגר וסטאלון בהתאמה◆ "תהיה שרירי ותשתוק" על החפצת גברים בסרטי שוורצנגר◆ נרטיבים מתקדמים של ג'יימס קמרון וסילבסטר סטאלון כאנטי מאצ'ו◆ הבן של רמבו והבן של שוורצנגר-החפצת גברים וקידודה כיום.

שיעורי בית (רשות): צפייה בסרט "ראסטי ג'יימס" של פרנסיס פורד קופולה. ענו על השאלות הבאות עד לפגישה השלישית:

1. מדוע הסרט בשחור לבן?
2. איזה מוטיבים ויזואליים/מטאפורות חוזרות הצלחתן לזהות בו?
3. כחוקרות מגדר, איזה מסר הייתן מזהות בו לגבי גבריות?

פגישה שניה- החפצת גברים למתקדמים ופמיניזם במחוזות לא צפויים

◆ החפצת גברים ע"י יוצרים הומואים ומחירה◆ בויז בנדס ושורשיהן◆ טייק ד'את, ג'ורדן נייט וניו קידס און דה בלוק◆ קידודי החפצה אצל רובי וויליאמס◆ קידוד של עוצמה נשית למטרת ביטולה: שאקירה, פינק◆ מבחן ה-POV. ◆ הטלוויזיה כמספקת רמזים ("שחור")◆ פתיח כמסגיר את סוף הסרט ("מועדון קרב")◆ חזרה לסטאלון ולקמרון.

פגישה שלישית- "האורך לא קובע" ויסודות לזיהוי מוטיבים קולנועיים

◆ הפער בין זמן ההקרנה וזמן היצירה◆ פתיח עקרות בית נואשות◆"הטייס והמלצר" צעדים ראשונים בניתוח עצמאי◆"עמוק באדמה"- מהי סדרה "קולנועית"?◆"ראסטי ג'יימס": יסודות לזיהוי מוטיבים ויזואלים◆

פגישה רביעית- הסרט "חיזור גורלי": תעמולה מגדרית ורכיבי המבע הקולנועי

◆ בפגישה זו נסקור לראשונה ניתוח מעמיק של סרט לפי אמצעי המבע הקולנועי: היכרות עם שימושים של מיזנסצנה, קומפוזיציה, סאונד, זוויות צילום, ליהוק, דיאלוג, עיצוב סט, תאורה וכו' וכו'.◆ הדגמה של עקרון המעגל במקרים של תעמולה אנטי נשית ומיזוגיניה קשה.

פגישה חמישית- סרטים שמחבלים בעצמם

◆ תראו אותנו◆ כמו פמיניזם: נוטינג היל◆ טרנסאמריקה◆ האם ייצוג עצמי הוא בהכרח טוב יותר?◆

פגישה שישית- ניתוח של סרט לבחירת הסטודנטיות על פי אמצעי המבע שסקרנו ו/או ניתוחים של הסטודנטים.

פגישה שביעית-

פגישות 7 והלאה יקבעו בתיאום עם התלמידים – ניתוחים עפ"י בקשת הקהל + ניתוחים ברוח הקורס שיציגו התלמידים עצמם. בתקווה לגעת בנושאים נוספים מייצוגי מזרחיות ועד לנכות (בשאיפה להקרין את קלאסיקת האימה "פריקס") ועוד ועוד.

לכל שאלה או בקשה: עינב בר 050-3396375 [d tv25@hotmail.com](mailto:tv25@hotmail.com)
לאתר הבלוג ע' קווירית - [/http://queereyeworld.wordpress.com](http://queereyeworld.wordpress.com) (מוזמנות לעקוב גם בפייסבוק)

